

CLODouane

Dovoz aut
ze třetích zemí

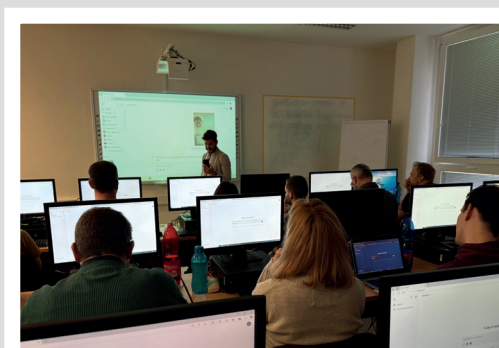
V sobotu 1. února se pod záštitou Institutu pro ekonomické vzdělávání na Ekonomicko-správní fakultě brněnské Masarykovy univerzity uskutečnila poslední část ze série školení pro učitele gymnázií, středních škol i učilišť, které má za cíl zlepšovat jejich znalosti a didaktické dovednosti v oblasti finančního vzdělávání. V rámci jednotlivých soustředění jsou zváni i odborníci z praxe, kteří se věnují daním, investicím, pojišťovnictví, ochraně spotřebitele či exekucím, ale i z oblastí, které jsou doménou Celní správy ČR. V průběhu tří vyučovacích hodin se účastníci mohli seznámit s kompetencemi, které celní správa vykonává. Pozornost byla věnována především problematice správy cel, spotřebních daní a dělené správy.

Liberečtí celníci předvedli nové technologické vozidlo svým německým kolegům. V rámci mezinárodní spolupráce si celníci předávají zkušenosti a poznatky ve všech směrech, a to i v těch technologických. Jako jeden z mála úřadů disponuje ten liberecký novým technologickým vozidlem Mercedes-Benz Sprinter se spoustou zlepšení pro dlouhodobý autonomní výkon kontrolních činností v terénu, bez nutnosti připojení na pevnou infrastrukturu. Vozidlo je vyšší, prostornější, s kamerovým systémem a dvěma plnohodnotně vybavenými pracovišti operátorů, poskytujícími zázemí srovnatelné s kancelářskými prostory.

V pondělí 20. ledna ve Školícím středisku Celní správy ČR proběhlo společné jednání zástupců poštovních a zasilatelských společností s příslušníky celní správy, policie, státním zastupitelstvím a Ministerstvem vnitra k problematice eCommerce. Účelem jednání bylo prohloubit dosavadní spolupráci v oblasti výměny informací a dat z elektronického obchodu a uplatňovat společně postupy odhalující nelegálně dovážené zboží v poštovních zásilkách.

Od 15. do 17. ledna se v jílovištském školícím středisku konal kurz s názvem Umělá inteligence pro moje zaměstnání. Během něj měli posluchači možnost poznat vznik a vývoj umělé inteligence (AI), ale především její praktickou stránku. V průběhu kurzu tak lektor seznámil účastníky s možnostmi AI a jejího využití. Znalosti získané v semináři mohou absolventi využít v různých pracovních sférách, např. v oblasti právní pomoci, při prohledávání odborné literatury, pro tvorbu či shrnutí textu, obrázků, prezentací aj.

Mezinárodní vyšetřovací tým zajistil několik tun zakázaných anabolik

V rámci mezinárodního vyšetřovacího týmu provedlo začátkem února 2024 brněnské protidrogové oddělení Generálního ředitelství cel ve spolupráci s polskými a slovenskými kolegy první část realizace trestního spisu s krycím názvem UMBRELLA. Slovenská část proběhla v létě 2024 a závěrečný polský zátah proti mezinárodní organizované skupině pachatelů následoval v listopadu. Tým zajistil několik tun zakázaných produktů a látek s hormonálním účinkem.

V České republice byli zadrženi dva pachatelé. Těm bylo sděleno obvinění ve věci nedovoleného dovozu a následné distribuce látek s hormonálním účinkem a neoprávněného podnikání. Spolupachatel je stíhán na svobodě a hlavní organizátor je ve vazbě. Při dvou domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor celníci zajistili vozidlo za milion a půl korun, přes milion korun v hotovosti, látky s hormonálním účinkem za půl milionu korun a výpočetní techniku. Trestná činnost českých pachatelů spočívala v dovozu nelegálních produktů zejména z Polska, ale i Hongkongu, a jejich následném prodeji na několika e-shopech v ČR. E-shopy byly dostupné na otevřeném internetu všem osobám a mohli si je objednat i děti a mladiství. Produkty pachatelé dále distribuovali prostřednictvím přepravních služeb, zejména po České republice, ale také na Slovensko a do Itálie. Jednalo se o širokou škálu zakázaných produktů, především však o selektivní modulátory androgenních receptorů SARM, které jsou v České republice na seznamu zakázaných látek s hormonálním účinkem. Na e-shopech prodejci nabízeli zakázané produkty s obsahem látek jako Efedrin, Yohimbin, DMAA, DMHA, jejichž prodej je v rozporu s nařízeními Evropské rady a Evropského parlamentu a jež jsou umístěny na seznamu antidopingové agentury WADA. Nebezpečnost jejich jednání umocňoval i fakt, že výrobky často neobsahovaly deklarovaný obsah. Například SARM na tekuté bázi, který dováželi z Hongkongu, prodávali často pod jiným názvem. Koncový zákazník si třeba objednal dva typy látek

Ibutamoren a Testolone, ale zásilka obsahovala úplně jinou zakázanou látku – Ligandrol. Kupující tak mohl nevědomky konzumovat látku s odlišným účinkem ve dvojnásobném množství.

Ohledáním e-shopů a dalším prověřováním bylo zjištěno, že za necelý rok a půl prodali pachatelé nejméně osm tisíc takových produktů a že výdělek z trestné činnosti přesáhl pět milionů korun.

První náznaky možného obchodu s nelegálními látkami zaznamenali celníci v roce 2020, přičemž pachatel byl zadržen a následně odsouzen. Následně si však změnil bydliště, přibral pomocníka a v trestné činnosti pokračoval.

Závěrečné části realizace v Polsku se zúčastnili i čeští celníci z protidrogového oddělení. Zadrželi sedm osob a odhalili několik skladů a míst určených k výrobě. V Polsku se nacházel gang, který produkty vyráběl a odesílal mimo jiné i do České a Slovenské republiky. Během realizace bylo zadrženo několik tun produktů. Na Slovensku byl odhalen rozsáhlý sklad, kde bylo zajištěno velké množství produktů látek s anabolickým nebo hormonálním účinkem, a čtyřem osobám bylo sděleno obvinění. Slovenská skupina prodávala produkty na několika e-shopech, kterými prošlo do celého světa na sto tisíc zásilek s hodnotou přes osm milionů eur.

V případě prokázání spáchání trestného činu výroby a jiného nakládání s látkami s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a nedovoleného podnikání hrozí českým prodejcům trest odnětí svobody až na osm let, přičemž hlavní organizátor již má za obdobný čin udělený podmíněčný trest odnětí svobody.

Na rozkrývání trestné činnosti s českými celníky spolupracovala PČR SKPV Jihomoravského kraje, kam byl následně případ předán do vyšetřování, polský útvar CBSP Katowice, slovenská Národná protidrogová jednotka, EUROPOL, EUROJUST a WADA.

Martina Kaňková
sekce 3 GRČ

Z obsahu

Aktuality

str. 3-6

Oceňování

str. 7

Zákaz činnosti pro kvazikasina

str. 8-9

Vozidla ze třetích zemí

str. 10-11

Dárci krve v CS – pokračování

str. 12-13

Rozhovor s Peterem Juhásem

str. 14-15

Minipivovar Koníček

str. 16-17

Mezinárodní den celníků

str. 18

CLO-DOUANE

měsíčník Celní správy České republiky
59. ročník

Vydává Generální ředitelství cel
Redakce: Budějovická 7, 140 00 Praha 4
Tiskne ASTRON print, s.r.o.
Mladoboleslavská 1128,
197 00, Praha 9 - Kbely

Šéfredaktor: **Mgr. Markéta Fialová**

e-mail: marketa.fialova@celnisprava.gov.cz

Redakční rada: JUDr. Bc. Eva Vaňková (předsedkyně), Ing. Jitka Fajstavrová, Lenka Havelková, Mgr. Dušan Janiš, Ing. Martina Kaňková, Mgr. Marcela Kašparová, Bc. Amálie Kolářová, Bc. Radek Kréda, Mgr. David Kubenz, Bc. Igor Lenský, Otto Mach, Yvona Matějková, Jiří Nejedlý, DiS., Bc. Zuzana Postředníková, Ing. Nikola Soukalová, Bc. Martin Stočes, Mgr. Lada Temňáková, Bc. Richard Zeman

Grafika: Odd. vztahů k veřejnosti GRČ
Korektury: Bc. Jana Sojková, Otto Mach

Redakce si vyhrazuje právo upravovat příspěvky, aniž by došlo ke změně jejich smyslu. Zveřejněné příspěvky označené „Došlo do redakce“ nemusejí vyjadřovat její názor.

Předáno do tisku: 10. 2. 2025

Expedice: 14. 2. 2025

ISSN 0323-0023

Index: 46 173

MK ČR E 5013

© GRČ, 2025

Z neplatíče se vyklubal pašerák drog

Že neplatit dálniční známky se věru nevyplácí, ví dnes již řidič osobního vozidla, jehož protiprávní jednání chtěli původně řešit zlínské celníky ve třetím lednovém týdnu na dálnici D1 na trase Kroměříž–Brno.

Při rutinní kontrole řidiče bylo zjištěno, že u sebe nemá doklad totožnosti. Také mu scházely řidičský průkaz, a to z velmi prozaického důvodu: měl totiž vysloven zákaz řízení motorových vozidel.

Zlínské celníky kromě výše uvedeného obvykle pátrají i po zboží uniklém celnímu dohledu, proto přistoupili k bližší prohlídce vozidla. Jejím výsledkem bylo objevení slušné výbavy k výrobě drog: jednalo se o téměř 500 gramů červeného fosforu, který slouží jako katalyzátor k výrobě metamfetaminu. Zboží o této gramáži se samo o sobě pohybuje v hodnotě maximálně 10 tisíc korun, ovšem bylo by možné z něj vyrobit téměř 4 tisíce gramů metamfetaminu, jehož hodnota by na černém trhu mohla dosáhnout až 2 milionů korun. Ve vozidle bylo dále nalezeno 17 gramů konopí setého (marihuany) a množství pomůcek pro nitrožilní aplikaci drog.

Případ si převzali k dalšímu šetření kolegové z kriminální policie. Provozovateli, který

byl současně i členem osádky, bylo zabaveno rovněž předmětné vozidlo, přičemž od zlínských celníků dostal navíc pokutu v maximální

zákoně výši 5 tisíc korun za neuhrazení dálničního poplatku.

Dušan Janiš
CÚ pro Zlínský kraj

Slovenského „houbaře“ překvapili celníci, v zavazadle měl téměř 300 lysohlávek

Začátkem ledna celníci kontrolovali cestující ve vytipovaných vlakových spojkách. V jednom z nich narazili na muže, který cestoval na naše území ze Slovenska. Pozornost celníků upoutal obsahem svého zavazadla: převážel téměř 300 plodnic lysohlávek.

Během monitorování vlaku si celníci ke kontrole vytipovali mladý pár, který cestoval ze slovenské Žiliny. Dvojice měla namířeno do jihomoravské metropole, musela však předčasně vystoupit na olomouckém hlavním nádraží. Jejich zavazadlo během kontroly označila služební fenka Dona jako podezřelý. Vzápětí bylo jasné, že se nemýlila. Jeho obsahem bylo totiž téměř 300 kusů halucinogenní drogy, veřejnosti známé jako lysohlávka. Jedná se o velmi nebezpečnou houbu, která může kromě psychózy způsobit poškození důležitých orgánů v těle.

Šestadvacetiletý cestující slovenské národnosti celníkům sdělil, že lysohlávky dostal darem od kamaráda. Nyní se bude zodpovídat z podezření ze spáchání trest-

ného činu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, za který mu hrozí v případě odsouzení až pětiletý trest odnětí svobody.

V Olomouckém kraji se nejedná o ojedinělý případ záchytu omamných a psychotropních látek. Ke konci roku příslušníci celní správy zajistili na dálnicích například 3,2 kg konopí, jehož hodnota by na černém trhu přesáhla 600 tisíc korun. V dalším z větších záchytů se podařilo u osmatřicetiletého Čecha zadržet 1 kg tekuté extáze. Zde měla přepravovaná látka hodnotu zhruba tři čtvrtě milionu korun. Tekuté extázi se často přezdívá „predátorská droga“, a to proto, že může způsobit výpadky paměti či bezvědomí, a kvůli tomu se pak její uživatel či uživatelka může stát obětí sexuálního napadení.

V roce 2024 byly u cestujících v rámci kraje nalezeny omamné a psychotropní látky v 55 případech. Nejčastěji se jednalo o metamfetamin (pervitin) a konopí.

David Kubenz
CÚ pro Olomoucký kraj

Dostal zapláceno, tak jel

V polovině prosince zajistili karlovarští celníci při běžné kontrole vozidla na silnici 300 tisíc kusů neznačených cigaret. Únik na cla, daních a poplatcích byl vyčíslen na více než 1 300 000 korun.

Při kontrole zavazadlového prostoru vytípané dodávky objevili celníci krabice plné tabákových výrobků bez platných tabákových nálepek. Celkem se jednalo o 300 000 kusů cigaret značky Rothmans a Marlboro. Řidič vozidla tvrdil, že neví, co veze, že pouze dostal zapláceno, aby odvezl auto z Karlových Varů do tržnice Svatý Kříž.

Takový případ není ojedinělý. Často se celníci právě při zjištění nelegální přepravy setkávají s tím, že osádka vozidla tvrdí, že nic zvláštního nepřeváží, neví, co veze ani odkud zboží je a podobně. Těmito informacemi však celníky neošálí, stejně jako v tomto případě. Případ byl na místě předán k dalšímu řízení v rámci trestního prověřování.

S neznačenými tabákovými výrobky nebo značenými nesprávným způsobem se při-

slušní odboru dohledu setkávají nejen při kontrolách na silnicích, ale také v tržnicích či v kamenných prodejnách, restauracích, barech atd. V roce 2024 zajistili karlovarští celníci ve svém regionu více než 330 tisíc kusů cigaret bez tabákových nálepek a více než 38 kg neznačeného tabáku či zahříváných tabákových výrobků, k tomu téměř 80 tisíc kusů cigaret a přes 60 kg zahříváných tabákových

výrobků či tabáku značených nesprávným způsobem (neplatnou tabákovou nálepkou).

Lenka Havelková
CÚ pro Karlovarský kraj

Podezřelé zboží na Královéhradecku

Královéhradečtí celníci zadrželi 7. ledna v Novém Bydžově 263 kusů zboží, u kterého pojalí podezření z porušení práv duševního vlastnictví.

Kamenný obchod, kde prodejce nabízel zboží svým zákazníkům, si vytipovali na základě vlastní pravidelné analytické a monitorovací činnosti. Ve skladu celního úřadu skončily hračky, oblečení, obuv, sluchátka, parfémy a kosmetika.

Většina ze zainteresovaných majitelů práv, mezi nimi Apple Inc., GUCCIO GUCCI S.p.A, Burberry Limited, DISNEY ENTERPRISES, INC., HUGO BOSS AG, CHANEL, Levi Strauss & Co. a další, navrhla celnímu úřadu zahájení řízení o tzv. zjednodušeném postupu, v jehož závěru může být zboží na jejich náklady ekologicky zlikvidováno. Ve třech případech držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh požádal o propuštění zboží do volného oběhu. Celní úřad zároveň předal oznámení České obchodní inspekci, která vykonává dozor podle zákona o ochraně spotřebitele, že zadržené zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení uvedeného zákona.

Jitka Fajstavrová
CÚ pro Královéhradecký kraj

Cestovní kufr ukrýval 12 tisíc nelegálních cigaret

Královéhradečtí celníci při běžné kontrolní činnosti nedaleko bývalého hraničního celního přechodu Náchod-Běloves zastavili osobní automobil převážející kontraband cigaret bez tabákových nálepek. Napočítali jich celkem 12 tisíc.

Cigarety převážel jedenašedesátiletý Čech v doprovodu partnerky. Nacházely se v červeném cestovním kufru umístěném na zadních sedadlech vozidla. Na standardní dotaz kontrolujících celníků, jestli převáží cigarety, alkohol, tabák nebo léčiva, muž reagoval negativně a svoji odpověď doplnil úsměvem a slovy, že nekouří.

Cigarety značek Marlboro Gold, Marlboro Touch a Marlboro Red nebyly opatřeny tabákovými nálepkami, jimiž se prokazuje jejich zdanění. Celníci je proto zajistili a přemístili do skladu celního úřadu.

Zatímco muži bude doměřena spotřební daň ve výši 53 tisíc korun, vysloveno propadnutí zboží a v trestním řízení mu za porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží hrozí trest odnětí svobody až na tři roky nebo zákaz činnosti, cigarety čeká ekologická likvidace.

V minulém roce hradečtí celníci zaznamenali vysoký nárůst nelegální přepravy tabákových výrobků z Polska. Ve 105 případech

zajistili téměř 270 tisíc kusů cigaret, 24 kilogramů tabáku ke kouření a 3 kilogramy zahříváných tabákových výrobků. Únik na spotřební dani vyčísli na částku 1 179 600 korun.

Fyzické osoby, které dopravují cigarety pro osobní spotřebu z členských zemí Evropské unie, je mohou dovézt pouze v zákonně stanoveném limitu 800 kusů cigaret (aniž by se stali plátcí daně se všemi povinnostmi stanovenými zákonem). U cigaret ze třetích (mimounijních) zemí platí osvobození od daně z přidané hodnoty, spotřební daně a cla u 200 kusů cigaret.

Jitka Fajstavrová
CÚ pro Královéhradecký kraj

Generální ředitel a odboráři se sešli s ministrem financí

Dne 16. ledna se uskutečnilo jednání ministra financí Zbyňka Stanjuroy s generálním ředitelem celní správy Markem Šimandlem, ředitelem kanceláře ministra Filipem Bendou a se zástupci Podnikového výboru odborových organizací celní správy Radkem Hosem a Dušanem Janišem. Hlavními body jednání byly otázky odměňování administrativně technických zaměstnanců (ATZ), které je již několik let nedostatečné, služebních příjmů příslušníků a celkového směřování Celní správy ČR.

Ministr se společně se zúčastněnými shodl, že je aktuálně zapotřebí řešit oblast ATZ z důvodu udržení odborně zdatných pracovníků, neboť by v opačném případě mohl hrozit jejich odchod k finanční správě, kde jsou zaměstnanci ve služebním poměru (dle zákona 234/2014). V této souvislosti generální ředitel zmínil připravované zavedení věrnostních odměn v roce 2025, které by mohlo potenciálním odchodem zaměstnanců zabránit.

Jiná situace je však v oblasti stabilizačních příplatků pro příslušníky, u nichž pan ministr nepovažuje za vhodné jejich plošné zavedení, zejména z důvodu nedostatku finančních prostředků. Jejich realizace by totiž přinesla nutnost úspory v jiné oblasti.

Ministr se rovněž vyjádřil k záměru zrušení současných platových tabulek a platových tarifů s tím, že by místo nich mohly být zavedeny pouze tři kategorie – junior, senior a expert.

Souběžně s tímto se diskutovala otázka výsluhových příspěvků pro příslušníky bez-

pečnostních sborů včetně možné úpravy délky služby pro dosažení nároku na jejich čerpání, přičemž ministr zdůraznil potřebu přechodného období a zohlednění specifik jednotlivých sborů.

Jednání se dotklo i problematiky investic, jejichž realizaci často zpožďuje příprava projektů. Účastníci také probírali možnosti financování ekologických opatření, například elektromobility, zateplení budov či změny technologií vytápění. Ministerstvo zvažuje čerpání prostředků z grantů a emisních povolenek.

Ministr financí dále považuje za platné zrušení povinné vinkulace finančních pro-

středků FKSP na spoření na stáří. Diskutovalo se i o stravovacím paušálu, který má dle jeho mínění zjednodušit administrativu a zvýšit transparentnost.

Jako velmi příjemná vyzněla ministrova poznámka směrem k celní správě, když konstatoval, že je její činnost vidět, což podle jeho názoru přispívá k jejímu lepšímu vnímání ze strany veřejnosti.

Jednání přineslo otevřenou diskusi o klíčových otázkách a potvrdilo zájem všech stran pokračovat v hledání řešení pro lepší fungování Celní správy ČR.

Dušan Janiš
ČÚ pro Zlínský kraj

Seminář Wildlife crime

Od 20. do 22. ledna probíhal v hotelu Solenice seminář s názvem Wildlife crime v České republice. Tuto akci s mezinárodní účastí organizovalo Centrum environmentálních forenzních věd ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a byla určena především orgánům státní správy, jako jsou ČIŽP, Policie ČR, celní správa, státní zastupitelství, AOPK apod. Na semináři bylo odprezentováno 25 příspěvků a účastnilo se jej přes 130 posluchačů.

Wildlife, neboli kriminalita páchaná na volně žijících druhů zvířat a rostlin, se týká pytláctví, nelegálního obchodu, týrání zvířat i nezákonného odchytu nebo odlovu. Pachatelé se zaměřují zejména na cenné komodity, tj. na slonovinu, vzácné rostliny, nosorožčí rohy apod. Vzhledem ke složitosti této problematiky je třeba do odhalování případů zapojovat odborníky z různých oblastí. Cílem semináře bylo seznámit účastníky se zkušenostmi z některých kon-

krétních případů, s novinkami v problematice a ochraně druhů či s legislativou, ale právě i případné navázání spolupráce mezi jednotlivými institucemi.

Markéta Fialová
odbor 20 GRČ

Generální ředitel udělil 58 ocenění

Dne 29. ledna v sále jílovištského školicího střediska převzali ocenění z rukou generálního ředitele nejlepší příslušníci a občanští zaměstnanci Celní správy České republiky a spolupracovníci z jiných institucí.

Poté, co zazněla hymna České republiky a nastoupila čestná jednotka celní správy, si vzal úvodní slovo pan generální ředitel Marek Šimandl a poděkoval zaměstnancům i příslušníkům za odvedenou práci. Svůj dík za rozvíjející se spolupráci vyjádřil také externím spolupracovníkům a kolegovi z Moldavska, Victoru Gheorge Popovici.

Celkem 49 ocenění v podobě medailí, čestných odznaků a jednoho diplomu Svě-

tové celní organizace obdrželi příslušníci a zaměstnanci za loajalitu celní správě, hájení jejích zájmů, pracovní nasazení či vynikající pracovní výsledky. Zlaté služební medaile a čestné odznaky Celní správy České republiky pak putovaly do rukou 9 spolupracovníků, např. z Ministerstva financí, Policejního prezidia ČR či Ústavu materiálového inženýrství fakulty strojní ČVUT.

Slavnostní dopoledne uzavřel přípitek a raut, kam byli pozváni všichni ocenění i hosté.

Markéta Fialová
odbor 20 GŘC

Mečik pro ředitele SPCSS

V listopadu obdržel z rukou generálního ředitele Celní správy ČR Marka Šimandla generální ředitel Státní pokladny sdílených služeb (SPCSS) Roman Vrba Československý mečik celní služby. Toto ocenění bylo Vrbovi uděleno za jeho osobní přínos v rozvoji spolupráce mezi celní správou a SPCSS, díky čemuž fungují klíčové informační systémy CS nebo provoz záložního informačního centra GŘC. Zásluhou SPCSS proběhla i migrace rozhraní cPortál určeného pro elektronickou komunikaci deklarantů. Díky přístupu vedení SPCSS má celní správa rovněž zajištěn provoz komplexních systémů na nejvyšší úrovni dostupnosti a zabezpečení.

Ocenění odkazuje ke stejnojmenné součásti uniformy československých celníků, zavedené v červenci 1932 na více než patnáct let. Provedení mečíku je spojeno se státními symboly: jeho rukojeť byla zdobena perletí s malým státním znakem a zakončena lví hlavou, jeho pochvu pak zdobily lipové listy.

Petr Gavlas, sekce 1 GŘC
Markéta Fialová, odbor 20 GŘC

Karlovarské oceňování ke Dni celníků

V pátek 24. ledna 2025 se u příležitosti Mezinárodního dne celníků uskutečnil na zámku v Chyši nedaleko Karlových Varů slavnostní akt udílení čestných odznaků Celního úřadu pro Karlovarský kraj.

Čestné odznaky si z rukou ředitele Jana Procházky za výkon služby a práci převzalo 21 příslušníků a zaměstnanců Celního úřadu pro Karlovarský kraj a dva dlouholetí spolupracovníci, pan Hynek Berka, současný ředitel Celního úřadu pro Plzeňský kraj, a pan Josef Hrádek.

Slavnostní akt se konal v sále zámku Chyše, skvostu západních Čech, který počátkem r. 1996 zakoupili manželé Lažanští, čímž tuto významnou kulturní památku zachránili.

Ředitel celního úřadu poděkoval všem oceněným za vykonanou práci, ocenil jejich pracovní výsledky a nasazení, stejně jako loajalitu k celní správě, předal čestné

odznaky a poblahopřál jim. Na závěr slavnostního dne byl v přilehlé zámecké restauraci, která patří k zámku, pro všechny připraven slavnostní přípitek a raut, kde si ocenění

i pozvaní hosté neformálně popovídali nejen o právě prožitém slavnostním dni.

Lenka Havelková
CÚ pro Karlovarský kraj

Kasino není herna: v Olomouci padl první trest zákazu činnosti

Celní úřad pro Olomoucký kraj přistoupil jako první v republice v problematice tzv. kvazikasin k trestu zákazu činnosti. Právnická osoba totiž v rámci provozování kasina opakovaně porušovala zákon, proto celní úřad vydal rozhodnutí, jehož důsledkem je uzavření dvou provozoven.

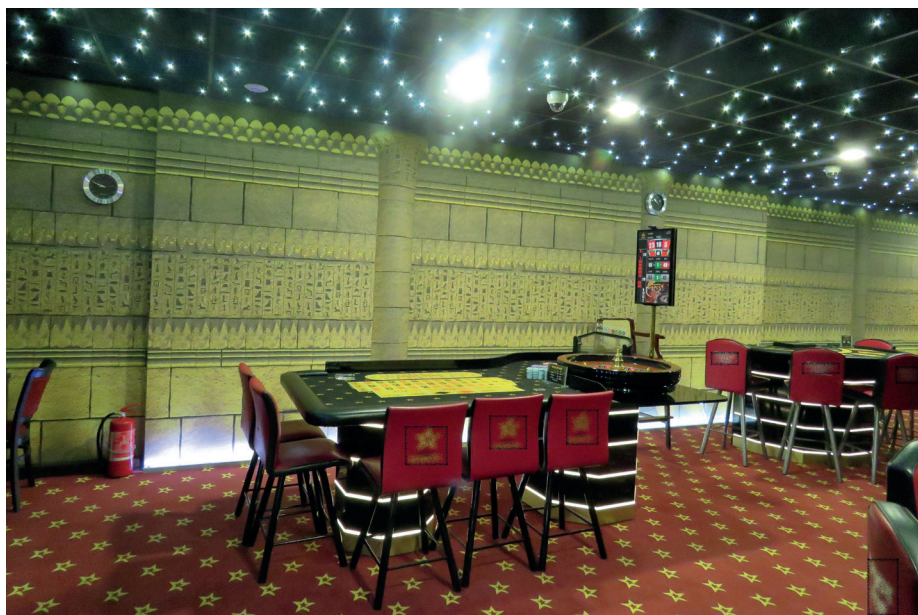
O tom, že kasino není herna, mají jasno nejen celníci, ale i provozovatelé samotného podnikání v odvětví hazardu. Problém je v tom, že podmínky, které musejí dodržovat v souvislosti s provozováním těchto typů zařízení, často reflektovat nechtějí. Opakovaně záměrně zaměňují hernu s kasinem, čímž pak porušují zákon o hazardních hrách č. 186/2016. Obě zařízení přitom mají svá jasná zákonná specifika.

Kasino versus herna

Kasino je slovy zákona „samostatný, stavebně oddělený prostor, ve kterém je provozována živá hra jako hlavní činnost“. Jeho budova musí být viditelně označena názvem, jenž obsahuje slovo kasino. Lze v něm tedy provozovat živou hru s technickou hrou či například bingem. Důležitou povinností je umožnění živé hry minimálně u tří hracích stolů současně, a to po celou otevírací dobu. V souvislosti s tím lze v místě provozovat třicet povolených technických zařízení, která musejí být rovněž v provozu po celou otevírací dobu. Provozní doba kasina může být od 0:00 do 24:00, tedy nepřetržitá. Pojmem kvazikasino pak rozumíme legálně provozované kasino, které však nesplňuje zákonné podmínky především tím, že neprovozuje živou hru jako hlavní činnost.

Hernou se rozumí rovněž samostatně stavebně oddělený prostor, ve kterém je provozována výhradně technická hra. Slovo herna musí taktéž figurovat v jejím názvu. Na místě musí být k dispozici minimálně patnáct povolených technických zařízení a všechna musejí být provozována po celou otevírací dobu. Ta je zákonem na rozdíl od kasina jasně omezená: herna nesmí být v provozu od tří hodin ranních do dopoledních deseti hodin.

Obě zařízení mají současně další společné povinnosti. Nemohou umožnit vstup osobám mladším osmnácti let a musí provést identifikaci každého návštěvníka, zejména z důvodu jeho případného výskytu v rejstříku osob vyloučených z účasti na hazard-

ních hrách. Jedná se například o osoby, které pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi či neplní vyživovací povinnost k nezaopatřenému dítěti. Zákon nařizuje také přesnou denní evidenci všech zákazníků.

Herny i kasina jsou dle zákona vybaveny monitorovacím zařízením, které v reálném čase zaznamenává vstup osob. Kamery jsou zabudovány i ve všech prostorách obou typů provozoven, včetně záznamu hry na všech stolech. Na záznamech by měly být dohledatelné veškeré peněžní operace, nakládání s žetony, jejich hodnota, ale třeba i čísla na ruletovém kole, symboly na kartách a podobně. Všechny záznamy jsou striktně uchovávány pro potřeby celní správy.

Olomoucký precedens

Jedním z nejčastějších přestupků, se kterým se celníci v Olomouckém kraji setkávají, je provozování stolů s živou hrou bez dostatečného množství krupiérů, kteří se starají o jejich obsluhu. V praxi to vypadá tak, že jeden zaměstnanec kasina obsluhuje tři a více stolů, čímž – jak je uvedeno v předchozí části textu – není splněna podmínka zákona o hazard-

ních hrách. Z kasina se v tento moment stává kasino na oko (reálně se spíše jedná o hernu), jelikož živá hra v daný moment není rozhodně jeho hlavní činností, ale spíše činností doplňkovou k provozu technických zařízení. Provozovatel takového kasina tedy získává oproti konkurenci v podobě herny výhodu v tom, že může mít otevřeno nonstop a jednorázová sázka na tzv. jednu otočku může na technickém zařízení činit až 1000 Kč. Herna má oproti tomu omezenou otevírací dobu a nižší možnost maximální sázky na jednu otočku – 100 Kč. Příslušníci celní správy pak v rámci kontroly vystupují jako běžní hráči, na základě čehož mimo jiné zjišťují, zda je provozovatel dostatečně připraven na živou hru, tedy lze-li ji provozovat na všech herních stolech zároveň.

Právě tato opakovaná porušení legislativy u jednoho provozovatele byla zaznamenána na Olomoucku a Prostějovsku. Celní úřad proto vedl s provozovatelem v několika případech správní řízení, jehož výsledkem byly tresty v podobě celé řady pokut. Zároveň se celníci znovu a znovu vraceli do stejných provozoven, kde neustále docházelo

k totožnému protiprávnímu jednání. Celá situace působila dojmem, že pokuty nevvedou k nápravě situace a subjekt vesele dál pokračuje v závadném jednání.

Celní úřad pro Olomoucký kraj tedy jako první v republice přistoupil k důraznějšímu zákonnému opatření, které spočívá v udělení zákazu činnosti ve zmíněných provozovnách (v první fázi v rozsahu čtyř měsíců). Důvodem uložení trestu je zejména fakt, že dosud řádně uložené pokuty neplnily dostatečně výchovnou funkci. Správnost postupu celního úřadu potvrdilo i pravomocné rozhodnutí, v němž mimo jiné zaznělo, že udělení zákazu činnosti je u daného případu zcela na místě. Na základě této skutečnosti tedy byla otevřena i pomyslná Pandořina skříňka, a to konkrétně v možnosti stejného postupu i na ostatních celních úřadech. Samozřejmě při zachování zákonem stanovených podmínek a individuálního správního uvážení daného celního úřadu.

Mimo zmíněné skutečnosti je dobré připomenout novelu zákona o hazardních hrách, která od začátku roku 2024 zvýšila závažnost protiprávního jednání u kvazikasin. Původně šlo subjektu udělit maximální pokutu do výše tří milionů korun, ale nově lze udělit pokutu až padesát milionů korun.

V letošním roce byly v Olomouckém kraji uděleny v souvislosti s problematikou hazardních her pravomocné pokuty v celkové výši téměř 1,8 milionů korun. Zatím nepravomocně byly uděleny sankce přesahující 2,9 milionů korun. Někteří majitelé kasin v kraji zareagovali na „návštěvu“ celníků i pozitivně. Po udělení sankce se poučili a v několika případech jej v souladu se zákonem proměnili v hernu.

Celní úřad bude i nadále využívat možnost uzavření kasin, přičemž doba jejich uzavření může být v budoucnu i delší dle zákonných možností. Uzavření kasina (zejména od tří ráno do dopoledních deseti hodin) může zároveň pozitivně působit i na danou oblast místní samosprávy. V problémových lokalitách se může jednat například o dočasné snížení drobné kriminality a s tím spojenou menší vytiženost hlídek městských strážníků nebo státní policie.

David Kubenz
CÚ pro Olomoucký kraj

Další prodej padělků na sociálních sítích odhalili Jihočeši

Ani přes medializaci případu, kdy žena na Tábořsku prostřednictvím sociálních sítí a dalších internetových platform nabízela zboží imitující světoznámé značky, se jiná žena – také z Tábořska – nepoučila. Nabízela zejména prostřednictvím sociální sítě Facebooku zboží, u něhož jihočeští subjektři pojalí podezření, že se jedná o padělky známých světových značek. Žena totiž zboží nabízela za podezřele nízké ceny.

Mravenčí prací se kolegům z jihočeského dohledu nad subjekty podařilo tuto aktivitu vysledovat. Jedna z pracovnic dohledu s dotyčnou následně navázala kontakt a nějakou dobu si s ní dopisovala, přičemž žena jí zasílala fotografie zboží s cenami a velikostmi, které byla schopna dodat. Prodejce nakonec souhlasila s osobním předáním. Jakmile se pracovnice dohledu prokázala příslušností k celní správě, žena nic nenamítala a hlídku zavedla do garáže rodinného domu, kde veškeré nabízené zboží skladovala.

Na místě nakonec příslušníci našli 895 kusů zboží. Z toho se jednalo o 795 kusů textilu, 26 párů obuvi, 59 párů textilního zboží a 15 kusů ostatního zboží, například oděvních doplňků. Pokud by žena vše prodala, majitelům jednotlivých ochranných známek by vznikla škoda ve výši 1 877 000 Kč. Veškeré zboží bylo zadrženo a putovalo do skladu celního úřadu.

Jihočeští celníci varují před nákupem takového zboží, které často bývá nápadně

levné. Padělané zboží totiž kromě nevalné kvality mnohdy nesplňuje podmínky pro certifikaci nezávadnosti, jelikož neprochází potřebnou atestací a přísnými zkouškami jako zboží originální. Textilní zboží například může obsahovat formaldehyd – látku, jejímž dlouhodobým působením na lidský organismus hrozí vznik rakoviny.

Příslušníci oddělení dohledu nad subjekty Celního úřadu pro Jihočeský kraj tak nejen opětovně dokázali, že se dobře pohybují ve virtuálním prostoru, ale také přispěli k ochraně zdraví spotřebitelů.

Radek Kréda
CÚ pro Jihočeský kraj

Dovoz vozidel ze třetích zemí a celní formality

V důsledku novel zákona č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích došlo k několika změnám. Týkají se skutečnosti, že žadatel o schválení technické způsobilosti jednotlivě dovezeného silničního vozidla má povinnost předložit na registru vozidel doklad o propuštění vozidla do celního režimu volného oběhu, pokud bylo vozidlo dovezeno z jiného než členského státu. Změny se vztahují i na související ustanovení, které definuje, co se rozumí členským státem. Podle zmíněného zákona se členským státem rozumí stát EU, smluvní stát Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarská konfederace.

Na základě těchto informací celní správa opakovaně zaznamenává dovozy vozidel ze Švýcarska, Norska, Lichtenštejska a Islandu bez splnění celních formalit. Pro tyto země však platí stejná pravidla jako pro ostatní třetí země: je-li vozidlo dovezeno ze třetích zemí, musí při dovozu do EU splnit povinné celní formality. Povinnost podat celní prohlášení na příslušné zboží a zboží předložit k celnímu řízení na celním úřadu (příp. na jiném místě určeném nebo schváleném celními orgány nebo ve svobodném pásmu) musí splnit každá osoba, která zboží do EU doveze. Eventuálně toto plní ten, jehož jménem a na jehož účet jedná osoba, která zboží na toto území přepravila, nebo dále osoba, která převzala odpovědnost za přepravu zboží poté, co zboží vstoupilo na celní území EU.

Pokud dovozce tuto povinnost nesplní, dochází k odnětí zboží celnímu dohledu. Osobě, která vozidlo dovezené ze třetí země zakoupí – byť na území ČR – bez splnění celních formalit, hrozí, že bude muset uhradit celní dluh. Každý prodávající vozidla by proto měl kupujícímu předložit doklad o podaném celním prohlášení a o úhradě celního dluhu. Stejně tak by měl každý kupující tento doklad od prodávajícího vyžadovat, aby měl jistotu, že celní dluh za kupované vozidlo byl uhrazen.

Co je celní dluh a v jaké výši může být vyměřen při dovozu vozidel ze třetích zemí

Celní dluh je povinnost osoby zaplatit částku dovozního cla, která se podle platných celních předpisů vztahuje na konkrétní zboží. Stanovuje se z celní hodnoty zboží, tj. jeho vlastní hodnoty (v našem případě vozidla), ke které se připočítají položky převodní hodnoty (tj. náklady spojené s dopravou, pojiště-

ním apod.) vzniklé do vstupu zboží (vozidla) na celní území EU, smluvní sazba cla určená pro všechny třetí země a sazba DPH. Základ pro výpočet DPH tvoří částka vlastní hodnoty vozidla, částka cla a náklady spojené s dopravou, pojištěním atd. vzniklé po vstupu vozidla na celní území EU. Pro výpočet výše celního dluhu lze využít aplikaci Taric CZ na internetových stránkách Celní správy ČR.

Správu daně z přidané hodnoty při dovozu zboží vyjmutého z celního dohledu vykonává celní úřad. Celní úřady jsou v tomto případě věcně příslušným správcem DPH a mají tedy právo DPH jak kontrolovat a stanovit, tak vybrat.

Příklad:

Kontrolou zboží, u něhož nebyly splněny celní formality, byl zjištěn dovoz vozidla

AUDI A6 AVANT, rok výroby 2007, hodnota použitého vozidla 21 384 Kč. Hodnota nákladů spojených s vlastní přepravou a pojištěním do místa vstupu do EU činí 151 Kč a hodnota nákladů spojených s vlastní přepravou a pojištěním na území EU činí 1 058 Kč. Celní dluh vznikl v roce 2022. Jedná se o fyzickou osobu, neplátce DPH.

Celní poplatky tedy budou vyměřeny v celkové výši 7 351 Kč. Po jejich uhrazení je auto uvolněno pro běžné použití v EU.

Jelikož je oznámení celního dluhu výsledkem kontroly zboží vyjmutého z celního dohledu, připočítává se k částce dovozního cla úrok z prodlení za dobu ode dne vzniku celního dluhu do dne jeho oznámení.

Popis zboží	AUDI A6 AVANT, r. v. 2007, nafta, VIN kód (xxxxxxxxxxxxx), 2 967 cm ³ , pětidveřový, výkon 171 kW, použitý
Zbožový kód	8703339000
Cena za položku (vlastní hodnota vozidla)	21 384 Kč
Vedlejší výdaje	1 058 Kč
Základ pro výpočet cla (21 384 + 151)	21 535 Kč
Sazba cla	10 %
Částka cla	2 154 Kč
Základ pro výpočet DPH (21 535 + 2 154)	24 747 Kč
Sazba DPH	21 %
Částka DPH	5 197 Kč
Částka poplatků	7 351 Kč

Dovozy vozidel ze třetích zemí osvobozené od dovozního cla a souvisejících poplatků

V případě dovozu vozidel fyzickými osobami, které dovážejí ze třetí země svůj osobní majetek v rámci stěhování, může být jejich majetek osvobozen od dovozního cla za předpokladu, že jsou splněna kritéria uvedená v článku 4, 5 a 7 Nařízení Rady (EU) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla a že se tyto položky řídí určitými pravidly a omezeními, uvedenými tamtéž v článku 6 a 8.

Prvním kritériem pro osvobození je, zda byl předmět řádně použit jako osobní majetek, jako způsobilé osobní vozidlo.

Druhým kritériem je potvrzení podmínek držení a použití. Podmínkou pro osvobození od dovozního cla není vlastnictví, ale držení a skutečnost, že osoba užívala vozidlo po dobu delší než 6 měsíců před přestěhováním na území EU. Musí být prokázáno, že vozidlo bylo registrováno a užíváno v zahraničí více než 6 měsíců.

Třetím kritériem je potvrzení, že osoba dovážející osobní vozidlo měla nepřetržitě obvyklé místo pobytu ve třetí zemi nejméně 12 měsíců před přestěhováním na území EU.

Poslední podmínkou je, že osoba dovážející vozidlo předloží návrh na propuštění do volného oběhu v systému osvobození od cla na příslušném celním úřadu. Podstatné je, že ve lhůtě 12 měsíců po dovozu vozidla jej dovozce nesmí zapůjčit, zastavit, pronajmout, převést za úplatu či bezúplatně nebo poskytnout jako půjčku nebo zajištění jiné osobě. Jedinou výjimku tvoří členové rodiny uživatele vozidla, kteří bezplatně toto vozidlo po jeho dovozu užívají.

Statistika

Na základě podnětů ke kontrolní činnosti, které vycházejí z analytických dat a z interního systému celní správy, provádí oddělení následných kontrol průběžně kontroly na zboží vyjmutém z celního dohledu. Každý

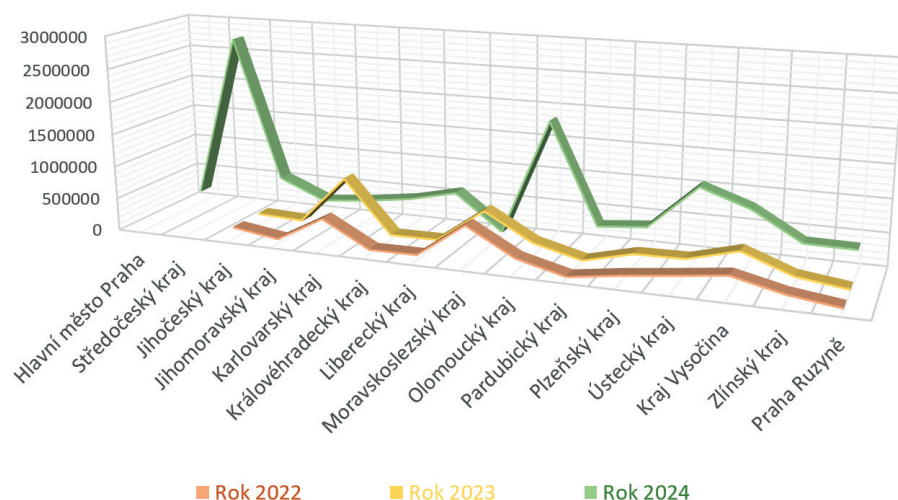
rok dochází na základě těchto dat k novým podnětům ke kontrolní činnosti.

Prostřednictvím oddělení následných kontrol bylo v roce 2022 zahájeno celkem 63 kontrol zboží vyjmutého z celního dohledu u dopravních prostředků dovezených ze Švýcarska, Norska, Lichtenštejska a Islandu. Ukončených kontrol bylo 63, přičemž u 55 kontrol se zjistilo porušení celních předpisů. Na základě ukončených kontrol zboží vyjmutého z celního dohledu byl vyměřen celkový dluh ve výši 2 448 846 Kč, z toho výše cla činila 723 618 Kč a výše DPH 1 725 228 Kč. K tomuto počtu je nutno přičíst data z kontrol započatých v roce 2022, avšak ukončených v roce 2023. Proto celková částka v roce 2023 činila 3 115 876 Kč.

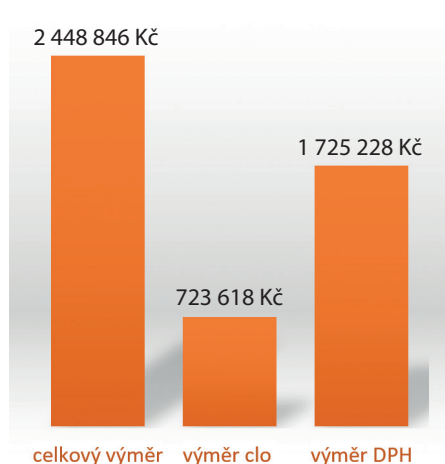
Téhož roku bylo zahájeno již celkem 80 kontrol, z čehož ukončených byl stejný počet a v 69 případech došlo k porušení celních předpisů. Částku celního dluhu 3 115 876 Kč tvoří clo ve výši 918 614 Kč a DPH ve výši 2 197 262 Kč. Nutno podotknout, že se jedná o dosavadní výsledek zjištění, jelikož kontroly zboží vyjmutého z celního dohledu u dopravních prostředků z období 2023, respektive 2022, stále probíhají.

V roce 2024 započalo celkem 120 kontrol zboží vyjmutého z celního dohledu u dopravních prostředků dovezených ze Švýcarska, Norska, Lichtenštejska a Islandu. Ukončených kontrol bylo 114, přičemž u 104 kontrol bylo zjištěno porušení celních předpisů. Na základě ukončených kontrol byl vyměřen celkový dluh ve výši 10 254 810 Kč, z toho výše cla činila 2 982 322 Kč a výše DPH 7 272 488 Kč. Stejně jako v předchozím případě se jedná o průběžný stav zjištění z kontrol zahájených v roce 2024, respektive 2023, které jsou stále v procesu. V tomto roce lze pak očekávat navyšování výše vyměřené dlužné částky cla a DPH.

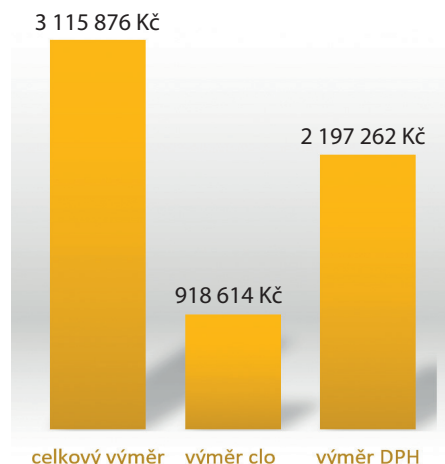
Linda Krejčová
sekce 2 GRČ

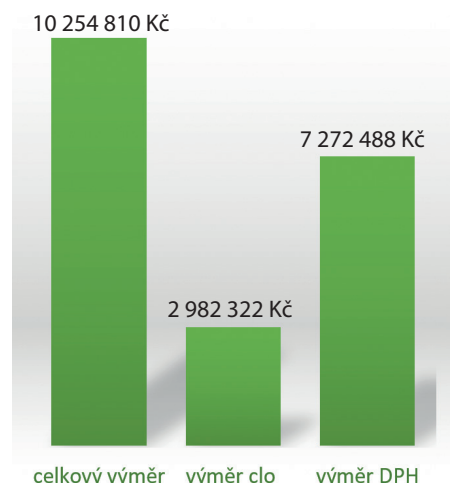
Vyměřená dlužná částka cla a DPH na jednotlivých CÚ za období 2022-2024

Výše cla a DPH na celkovém dluhu v roce 2022

Výše cla a DPH na celkovém dluhu v roce 2023

Výše cla a DPH na celkovém dluhu v roce 2024

Dárci krve v řadách celní správy

pokračování

V lednovém čísle časopisu jsme uveřejnili rozhovory s některými zaměstnanci a příslušníky oceněnými za bezpříspěvkové dárčovství krve a jejích složek. Také v tomto čísle s rozhovory pokračujeme.

Uváděli jsme, že se zdravotnická zařízení potýkají s nedostatkem dárců. Dlouhodobým problémem je např. zvyšování průměrného věku populace, z čehož plyne ukončování dárčovství u starší generace (z věkových i zdravotních důvodů). Do dárčovského věku se nyní dostávají slabší populační ročníky (tj. lidé narození kolem roku 2000). Další skupinou jsou lidé, kteří sice krev jednou darují jako prvodárci, avšak v dlouhodobém darování nepokračují. Nedostatek dárců můžeme částečně hledat i ve stále zeleném původu – „dnešní době“. Někteří mladší lidé často sáhnou spíše po placeném než neplaceném odběru, což pak zvyšuje riziko zamlčování důležitých informací o dárcově zdravotním stavu nebo o jeho rizikovém chování.

Motivovat potenciální dárce lze různými způsoby. Kromě kompenzace v podobě pracovního volna nebo slevy na dani pomáhají besedy ve školách, edukativní videa, zapojení veřejně známých institucí (např. Český rozhlas) nebo univerzitní akce (např. Vyhrň rukáv, Univerzitní upír nebo Univerzitní pohár v darování krve). Fakultní nemocnice Brno zvolila jako způsob motivace i díky SMS zprávy: ty jsou rozesílány dárcům ve chvíli, kdy jejich krev někomu pomáhá.

Vyšší počet dárců by mohla přinést i vyhláška Ministerstva zdravotnictví platná od července 2024, podle níž již nebudou z řad potenciálních dárců automaticky vylučováni homosexuální muži.

Zdeňka Šulcová,
CÚ pro Královéhradecký kraj,
oceněna zlatou plakétou ČČK Dar krve – dar života

Darujete krev nebo její složky?

Dříve jsem darovala vše – destičky, plazmu i krev. Nyní chodím jen na plazmu. Dohodli jsme se tak s lékařem, protože nejím maso a chybělo by mi železo.

Jak dlouho již darujete?

27 let.

Jak často darujete?

Asi jednou za 6 týdnů.

Motivoval Vás někdo k darování?

Nikdo, rozhodla jsem se sama.

Proč jste se rozhodla darovat?

Protože někomu můžu pomoci. Za peníze bych krev dávat nechtěla.

Plánujete v dárčovství pokračovat?

Dokud to půjde, ano, i kdyby to bylo méně často.

Martin Wojnar,
CÚ pro Moravskoslezský kraj,
oceněn plakétou ČČK Dar krve – dar života

Darujete krev nebo její složky?

Daruji všechny složky, nejčastěji krevní plazmu. Záleží na tom, co je zrovna třeba.

Jak dlouho již darujete?

34 let.

Jak často darujete?

Asi jednou nebo dvakrát za měsíc.

Motivoval Vás někdo k darování?

O dárčovství se mluvilo na vojně, a tak jsem poprvé daroval tam. Zjistil jsem, že mi to nedělá problém, a v dárčovství pokračoval i po ní.

Proč jste se rozhodl darovat?

Abych pomohl těm, kteří to potřebují.

Plánujete v dárčovství pokračovat?

Ano.

Blanka Bžoňková,
CÚ pro Královéhradecký kraj,
oceněna zlatou plakétou prof. MUDr. Jana Janského

Darujete krev nebo její složky?

Daruji především krev, občas i plazmu.

Jak dlouho již darujete?

Přes 30 let, pořád ale chodím na stejné transfúzní oddělení ve FN v Hradci Králové.

Jak často darujete?

3× do roka, častěji ne.

Motivoval Vás někdo k darování?

Začala jsem sama od sebe potom, co jsem viděla letáček vyzývající k dárčovství. Pamatuji si, že kdysi fungovaly i autobusy, které svázely dárce na transfúzní stanice. A vzpomínám si také, že jsem napoprvé jela darovat s kamarádkou.

Proč jste se rozhodla darovat?

Největším důvodem byla pomoc druhým. Hodně lidí je nemocných a potřebují krevní transfúzi a hodně lidí ani nemůže krev darovat. I pouhý piercing, přísátí klíštěte, pobyt

Český červený kříž udělil

ING. BLANCE BŽOŇKOVÉ

Zlatou medaili

prof. MUDr. Jana Janského

v *Přechová med. Hradec* dne *13. 12. 2016*

razítko

Mgr. Fujstora!
předseda OVR ČČK

Ocenění za bezpříspěvkové dárcovství krve

Ocenění	Počet odběrů
Krůpěj krve	první odběr
bronzová medaile prof. MUDr. Jana Janského	10 odběrů
stříbrná medaile prof. MUDr. Jana Janského	20 odběrů
zlatá medaile prof. MUDr. Jana Janského	40 odběrů
Zlatý kříž ČČK 3. třídy	80 odběrů
Zlatý kříž ČČK 2. třídy	120 odběrů
Zlatý kříž ČČK 1. třídy	160 odběrů
plaketa ČČK Dar krve – dar života	250 odběrů

mimo Evropu a další aspekty či vyšetření tak seberou na několik týdnů jedinci možnost darovat.

Po samotném odběru krve se cítím dobře, jednak mám příjemný pocit, že jsem někomu mohla pomoci, a jednak i ten vnitřní pocit pročištění, kdy se obnovuje krev a její složky. Vždyť i ve starověku se léčilo tzv. pouštěním žilou. Velmi si vážím zdravotního personálu, sestřiček, které jsou vždy milé a několikrát děkuji, že jsem darovala krev nebo plazmu. Poslední dobou jsem také ráda, že mě před odběrem pravidelně vyšetří lékař. Je to vlastně taková preventivní prohlídka a dárcé má díky ní povědomí o svém zdravotním stavu, třeba kvůli včasnému odhalení různých nemocí, dědičných chorob, rakoviny apod.

Plánujete v dárcovství pokračovat?

Určitě ano a budu velice ráda, když se některé kolegyně a kolegové přidají k dárcovství krve nebo plazmy.

Daniel Buhla,
CÚ pro Moravskoslezský kraj,
oceněn plaketa ČČK Dar krve – dar života

Darujete krev nebo její složky?

Nejvíce daruji plazmu, méně krev. Sedmkrát jsem také daroval leukocyty pomocí leukocytaferézy (leukaferézy). To je placený odběr a slouží k výzkumu rakoviny prostaty, psru atd.

Jak dlouho již darujete?

Skoro 30 let.

Jak často darujete?

15–20× za rok, když počítám všechny druhy odběrů dohromady.

Motivoval Vás někdo k darování?

Kdysi mě oslovila kolegyně v práci. Ta chodila darovat krev a sháněla další dárce. Tehdy jsem darování vyzkoušel a zůstal u toho dosud.

Proč jste se rozhodl darovat?

Chtěl jsem pomáhat lidem, protože jsem si

uvědomoval, nakolik je dárcovství potřebné pro ty, kteří jsou nemocní nebo třeba měli autohavárii.

Plánujete v dárcovství pokračovat?

Ano, pokud budu zdrav.

Petra Slavíková,
CÚ pro Středočeský kraj,
oceněna Zlatou medailí prof. MUDr. Jana Janského

Darujete krev nebo její složky?

Jen krev.

Jak dlouho již darujete?

16 let.

Jak často darujete?

3× ročně.

Motivoval Vás někdo k darování?

Motivovalo mě, že chodil darovat můj přítel.

Proč jste se rozhodla darovat?

Jsem bývalá zdravotní sestra, a proto vím, že krev je pro medicínu důležitá.

Plánujete v dárcovství pokračovat?

Při posledním odběru mi napíchli nerv, takže už pokračovat neplánuji.

Jozef Polomský,
CÚ pro Královéhradecký kraj,
Zlatý kříž ČČK 2. třídy
(po příštím odběru bude oceněn Zlatým křížem ČČK 1. třídy)

Darujete krev nebo její složky?

Daruji plazmu a krev.

Jak dlouho již darujete?

25 let.

Jak často darujete?

Přibližně 8–9× do roka.

Motivoval Vás někdo k darování?

Kamarádi. Vzali mě kdysi na darování

s sebou, a protože mi odběry krve nikdy nevadily, pokračoval jsem v tom dál.

Proč jste se rozhodl darovat?

Nabízeli nám to už na vojně. Tehdy jsem ještě darovat nechtěl, ale pak jsem si o tom zjistil víc a řekl si, že chci pomoci lidem.

Musím dodat, že v náhodské nemocnici, kam chodím na odběry, je úžasný a milý kolektiv doktorů a sester. A nikdy bych na dárcovství nechtěl vydělávat. Jsem ze staré školy, dříve se odběry finančně neodměňovaly.

Plánujete v dárcovství pokračovat?

Chci pokračovat, mám nyní metu 200 odběrů.

Markéta Holšánová,
CÚ pro Ústecký kraj,
oceněna zlatým křížem ČČK 3. třídy

Darujete krev nebo její složky?

Převážně plazmu, občas krev.

Jak dlouho již darujete?

Nejméně 15 let.

Jak často darujete?

Většinou chodím darovat 1× měsíčně.

Motivoval Vás někdo k darování?

Bývalý kolega z oddělení chodil pravidelně na plazmu, a tak jsme se s dalším kolegou rozhodli, že dárcovství vyzkoušíme také.

Proč jste se rozhodla darovat?

Chtěla jsem udělat dobrý skutek.

Plánujete v dárcovství pokračovat?

Ano, dokud to půjde.

Markéta Fialová
odbor 20 GRČ

Nebezpečných situací bylo dost, hlídku dohledu i vybržďovali

Během téměř pětadvaceti let služby u celní správy toho Peter Juhás stihl opravdu hodně. Od funkce referenta celního řízení přes tariféra či analytika až po vedoucího odboru dohledu. Jeho nástup do sboru v roce 1999 byl ovlivněn počátkem elektronizace, před jejímž nástupem se například docházka zapisovala do knihy. Se zaujetím rovněž vzpomíná na své dětství, které měl možnost trávit na vojenských letištích, kam ho brával jeho otec – pilot.

Co vás přivedlo k celní správě?

Je to vcelku jednoduché. Můj otec pracoval mimo jiné jako zástupce velitele letectva 4. armády ČR, a já tak měl k uniformě blízko. Dále zapracovala ruka osudu a náhody, jelikož sousedkou ve vedlejším vchodu našeho bytového domu byla tehdejší ředitelka celního úřadu v Prostějově, paní Adámková. Slovo dalo slovo a já se přihlásil do přijímacího řízení. Předtím jsem ani netušil, že vůbec existuje celní úřad ve vnitrozemí. Po úspěšném absolvování všech povinných testů jsem nastoupil na celní řízení.

Mít otce pilota muselo být pro malého kluka extrémně zajímavé...

To rozhodně. Dětství jsem prožil mezi stíhačkami v Bochoři a později také mezi vrtulníky na letišti v Prostějově. Člověk se dostal do vzduchu a do míst, která byla jinak jen těžko dostupná. Od patnácti let jsem létal na větroních v aeroklubu. Zajímavé také bylo, že táta čas od času létal do práce a zpět vrtulníkem. Chvilí jsem zvažoval stejnou cestu, nicméně otec jednou prohodil, že se stále létá na stejných strojích, na kterých v sedmdesátých letech sám začínal, a že mě nenechá zabít. I tak bylo naše tehdejší letectvo mnohem rozsáhlejší nežli dnes.

Pojďme zpět k celní správě. Jaká byla vaše cesta?

V roce 1999 jsem začínal na celním řízení a dále toho bylo poměrně dost: referent integrovaných kontrol, tarifér na oddělení závazných informací, zástupce vedoucího odboru kontrol a vedoucí oddělení následných kontrol, vedoucí oddělení analýzy a informační podpory a nyní vedoucí odboru dohledu.

Možná bych se krátce zastavil u tarifování zboží. Při svém příchodu na oddělení závazných informací jsem si myslel, že umím perfektně zařazovat zboží, a to na základě předchozích zkušeností. Ale právě až na

tomto specializovaném oddělení s celorepublikovou působností jsem se to opravdu naučil a pochopil spoustu nových souvislostí. Nabyté zkušenosti jsem mohl následně „prodat“ jako vedoucí oddělení následných kontrol, neboť dnes jde u kontrol po propuštění zboží často právě o tarif, kdy tyto znalosti jsou zásadní už při fázi výběru subjektu ke kontrole.

Zaujala mě pozice referenta integrovaných kontrol, která již neexistuje. Jakou pracovní náplň měla?

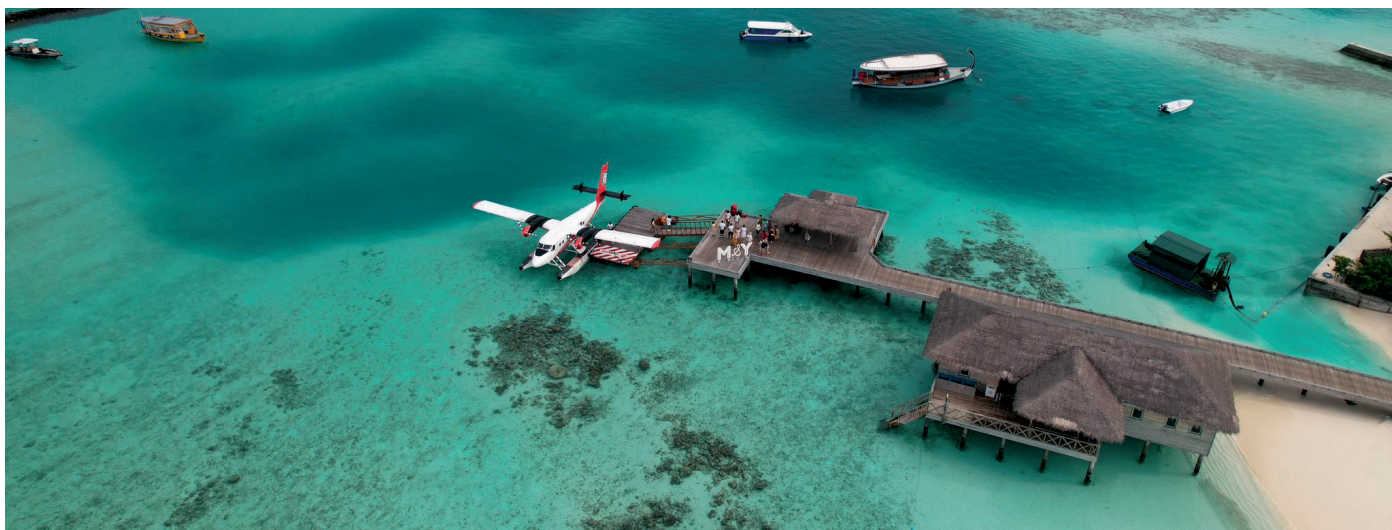
Pozice byla dříve zařazena na oddělení kontrol v rámci daného celního úřadu. V tehdejšímu systému se zde realizovaly daňové kontroly, následné kontroly, ale také dohledové činnosti jako nelegální zaměstnanost či duševní vlastnictví. Rozsah byl vzhledem k menšímu počtu pracovníků opravdu velký. Řekl bych, že až ke škodě, protože se spousta dohledových činností nestihala realizovat. Zároveň je vždy užší specializace lepší, jelikož je zde více prostoru na danou odbornou problematiku.

Do sboru jste nastupoval na konci devadesátých let. Jak byste srovnal tehdejší celní správu s tou současnou?

Dříve zde bylo daleko více zastoupené klasické celnictví a kompetenci spotřebních daní jsme do roku 2004 vůbec neměli. To samé platí třeba o hazardu. Mé začátky v CS byly definovány minimální elektronizací. Většinu věcí zastal papír, včetně docházkového systému. Měli jsme knihu, ve které se po sedmé hodině udělala tlustá čára a ten, kdo přišel později, měl problém. Postupně jsme najížděli na počítače. Mnozí si budou určitě pamatovat WDIS, program, přes který se začínalo propouštět zboží do jednotlivých režimů. Zároveň se jednalo o dobu bez volného pohybu zboží, takže jsme do práce často chodili dřív, abychom to stihli všechno „vybouchat“. Na své začátky na úřadě v Prostějově, dnes již zrušeném, vzpomínám rád. Po práci se často sedělo na zahrádce u piva a mám pocit, že k sobě měli lidé blíže.

V současné době působíte jako vedoucí odboru dohledu, což je personálně nejpočetnější část úřadu. Jedná se tedy o velice zodpovědnou pozici. Prozradte: co fakticky pracovní pozice obnáší?

Odbor je specifický v tom, že má velice široký záběr. Ve většině krajů na něm působí tři oddělení s rozlišnou specializací. Člověk na této židli by se měl neustále vzdělávat a hodně znát. Zároveň je odbor specifický v tom, že svoji činnost vykonává 24 hodin denně. A tak musím počítat se zazvoněním telefonu v kteroukoliv hodinu. S tím je spjatá konzultace ohledně zajištění vybraných výrobků, řešení problematické situace na silnici nebo třeba násilného vstupu do provozoven nelegálního hazardu. Na tento odbor směřuje i nejvíce stížností v rámci úřadu, jelikož je v přímém výkonu. Zároveň sloužíme se zbraní, a tak je třeba zajistit bezpečný režim na všech pracovištích. Úlo-

Maledivy

hou vedoucího odboru je dle mého názoru i udržování vztahů s ostatními bezpečnostními sbory, orgány státní správy a samosprávy. Zejména si cením nadstandardních vztahů s Policií ČR, konkrétně s dálničním oddělením Kocourovce a územním odborem Jeseník, který je pro nás vzhledem k poloze u česko-polských hranic zásadním partnerem.

Ve své funkci jste přibližně dva roky. Bylo na začátku něco, co fungovalo jako dlouho zavedené a vy jste to po svém příchodu změnil?

Některé organizační a personální změny proběhly. Jako bývalý vedoucí analýzy mám snahu propojit zmíněné oddělení více s dohledem. Jedná se zejména o konkrétní směřování sil a prostředků do výkonu služby tak, aby celníci mohli méně spoléhat na náhodu. Hlídky by podle mého názoru měly mít dostatečnou informační podporu, a to jak z analýzy, tak třeba i operačního střediska.

Nedávno jsme s kolegou z Brna zrealizovali kontrolní akci na nelegální alkohol směřující z Itálie do Litvy. Právě do ní jsme zapojili všechny zmíněné útvary a podařilo se nám zachytit nelegální přepravu celkem 3600 litrů. Rádi bychom v tom pokračovali dál. Úloha operačního střediska při takovém typu akce a trasování konkrétních zájmových vozidel a následná komunikace s hlídkami v terénu se ukázala zásadní a efektivní. Dále realizujeme pružný začátek služby, aby osoby porušující celní předpisy nejezdily v časech, kdy se nám střídají směny.

Jaké nejnebezpečnější situace se ve vašem odboru za uplynulé období staly?

Bylo jich poměrně dost. Namátkou třeba pronásledování slovenského státního příslušníka, na kterého byl vydán mezinárodní zatykač – zde situace skončila až varovným výstřelem, po němž se vzdal. Poté jsme

znovu narazili na Slováky, kteří u sebe měli větší množství metamfetaminu a při prohlídce vozidla se jej snažili zničit a utéct. Zde byla použita hrozba namířenou střelnou zbraní. Také jsme zastavili dodávku, která se uprostřed kontroly rozjela, a při jejím pronásledování nás začalo vybržďovat jiné vozidlo. Nebezpečná situace trvala až do chvíle, kdy se nám dodávkový vůz zcela ztratil z dohledu. Po vybržďování se řidič vozidla pokoušel rovněž ujet. Samozřejmě jsme vůz začali pronásledovat. Jeho řidič nakonec skončil po divoké jízdě v příkopu. Při jeho násilném vytahování z vozidla jsme zjistili, že jde o mladého Alžírana, který byl pravděpodobně jedním z organizátorů převaděčství, a dodávku tímto způsobem jistil. Při přikládání služebních pout na nás pořádal, že má svá práva a je občanem Francie. Případ si posléze převzala Policie ČR.

V čem má z vašeho pohledu odbor dohledu v rámci úřadu mezery? Co byste změnil, kdybyste měl možnost a dostatek finančních prostředků?

Vždy jde samozřejmě o peníze. V ideálním stavu by bylo vhodné obměnit vozový park a vybavenost, například schránky pro dlouhé palné zbraně. Také bychom uvítali ruční rentgeny do všech útvarů. Na druhou stranu je dobré zmínit i to, že se rapidně zlepšilo vybavení hlídek v podobě výstroje či výzbroje.

Nepříjemnou částí vaší práce musí být i občasná komunikace s Generální inspekcí bezpečnostních sborů.

Než jsem začal zastávat svoji aktuální funkci, znal jsem pojem GIBS pouze z televize. Vzhledem k problematice a počtu pracovníků v odboru se zmíněnou složkou čas od času komunikuji. Jedná se o nejružnější stížnosti kontrolovaných osob na pozemních komunikacích, ale týká se to třeba

i kontrol zaměřených na hazard a vlastně všeho napříč celým dohledem.

Dost bylo pracovních záležitostí. Čím žijete ve volném čase?

Hlavně cestováním. Aktuálně jsem v životní etapě řekněme již odrostlejších dětí a s tím přichází více volného času právě pro tyto aktivity. Pokud mám zmínit nejlepší cestovatelský zážitek, jsou to rozhodně Maledivy, i když to pro spoustu lidí nemusí být zrovna poznávací zájezd. Osobně se tam však vždy rád vrátím, jelikož je to asi jedna z mála destinací, která vypadá v realitě stejně jako v katalogu cestovní kanceláře. Leží kousek od rovníku v průzračných vodách Indického oceánu a tamní podmořský svět je opravdu neuvěřitelný. Při první návštěvě jsem však měl v počátečních dnech velký respekt vůbec ze vstoupení do vody.

Proč?

Metr od pláže tam běžně plavou žraloci. Nejprve jsem se tedy v centru potápění zeptal, zda se tam vyskytují nebezpečné druhy žraloků. Zasmáli se a pověděli, že jsou ve zdejších vodách mnohem nebezpečnější tvorové nežli žraloci. A tak jsem se začal potápět, čímž jsem se ponořil do nádherného světa, a hned litoval, že jsem do vody nešel dřív.

Vyzdvihl bych ještě povahu místních lidí, kteří jsou ochotní, usměvaví a své práce si evidentně váží. Krásné bylo i Thajsko, jeho džungle a místa, kde se i v dnešní době jakoby zastavil čas. Nyní máme naplánovanou cestu na Kubu, kam se rád po dvaceti letech vrátím, protože Havana je neuvěřitelná. Cestování však nepokládám za nějakou extra zvláštnost, jelikož v dnešní době cestuje spousta lidí. Nicméně v něm mám velkou zálibu.

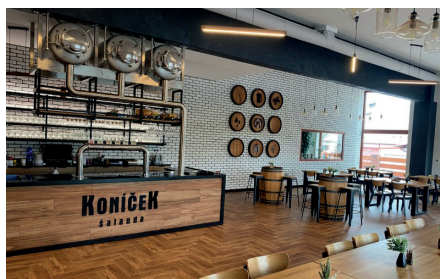
David Kubenz
CÚ pro Olomoucký kraj

Na severu Moravy se chodí na Koníčka

Stejně jako je jižní Morava známá svým vínem a automaticky se očekává, že každý domorodec pozná pouhým přičichnutím k tomuto moku celý jeho rodokmen, o našem Moravskoslezském kraji se traduje, že se tu najdou podobní odborníci na jakýkoli alkoholický mok. Ať už se jedná o domácí pálenku, exotické party drinky na Stodolní nebo detailnější rozbor vína než jen na „dá sa“ a „nedá sa“.

Na co ovšem nemůžeme zapomenout, pokud se bavíme o alkoholických nápojích typických pro severní Moravu a Slezsko? Samozřejmě na mléko našich hornických předků, kterým prolévají svá hrdla, aby smyli uhelný prach z roboty na šachtě. Řeč není o ničem jiném než o české pýše, zlatavém moku, hořkém pokladu – pivu. Říká se, že co Čech, to muzikant, ale nebála bych se ani označení co Čech, to pivař. Ruku na srdce, mnohem častěji většina z nás drží v ruce orosený korbelt než housle. Tuto skutečnost podporuje i fakt, že na území Moravskoslezského kraje je k dani z piva registrováno 45 pivovarů. Většinou se jedná o malé nezávislé pivovary s výstavem do deseti tisíc hektolitrů, ale registrovány jsou také dva velké pivovary, konkrétně Radegast a Ostrava.

Jak vůbec probíhá celý proces výroby piva až do podoby, v jaké ho zná konzument? Základem je pár kvalitních surovin: slad, chmel, pivovarské kvasnice a voda. Slad se nejprve rozeleme, smíchá s vodou a při teplotách kolem 70 °C dochází k zcukrování škrobu na maltózu. Takto zcukřený rmut se pak oddělí od mláta sladiny na scezovací kádi. Sladina se následně vaří s chmelem, kde přechází hořké látky chmele do sladiny a vzniká mladina. Po ukončení varu se mladina přečerpá do vířivé kádě, kde chmelové kaly sedimentují. Mladina se následně čerpá do spilky a dávkuje se kvasnice. Dochází také k ochlazení na teplotu 9 °C. V otevřených kvasných kádích probíhá hlavní kvašení po dobu 7–10 dnů, kdy se přeměňují sladové cukry na alkohol a oxid uhličitý. Kvasnice po zkvašení sedimentují na dno kádě a takto zkvašené tzv. zelené pivo se suduje do ležáckých tanků. Následně probíhá dokvašování nebo ležení piva v ležáckém sklepe při teplotách okolo 2 °C po dobu minimálně čtyřiceti dní. Během tohoto dokvašování dochází k přírodnímu nasycení oxidem uhličitým, k zakulacení chuťových vlastností piva a doladění chuti. Výsledkem se poté plní sudy nebo lahve.

Z nepřeberného množství zajímavých minipivovarů, které se v našem kraji nacházejí, jsme pro představení vybrali náš největší a mezi lidmi nejznámější minipivovar, který každoročně odvede na SPD z piva přes 1,5 mil. Kč.

Pivo, které vás rozěhtá: Pivovar Koníček Vojkovice

Naproti druhé největší české automobilce v Nošovicích se nachází vesnička Vojkovice. Tam se od roku 2006 vyrábí pivo, které svým věhlasem předčí produkt leckterého velkého pivovaru. Minipivovar Koníček založil sládek Mojmir Velký, který po absolvování pivovarské školy a následné sladovnické štaci právě v nedalekém nošovickém pivovaru začal vařit své vlastní pivo. První várka piva byla uvařena v 250litrové varně a šlo o světlý výčepní 11% ležák, který dostal příznačný název Ryzák. Za měsíc už toto pivo teklo z píp v mateřském Hostinci a pensionu U Koníčka. V měsíci srpnu se uvařila první várka dalšího piva – 12%

Vraník. K Vánocům si ve vojkovickém pivovaru pod stromeček nadělili třetího do party, 14% polotmavý Grošák. Od Vánoc 2006 se již pivaři těšili jen z místního piva, které nahradilo tradiční piva z nošovického pivovaru.

S rostoucí oblíbeností „koníčků“ a zvyšující se poptávkou po vojkovickém pivu přestala původní budova kapacitně stačit. Proto majitelé roku 2009 vybudovali v přilehlém stavení spilku a ležácký sklep a navýšili kapacitu varny na 500 l. K tradičnímu Ryzákovu, Vraníkovi a Grošákovi přibyla ještě piva speciální. K rozsáhlejšímu rozšíření došlo v roce 2013, kdy se instalovala nová spilka a ležácké tanky o objemu 10 hl, které slouží jako výčepní tanky pro přilehlý Hostinec U Koníčka, a vyměnili se technologie. Byla vybudována nová varna o objemu 20 hl, k tomu spilka o kapacitě 160 hl a ležácký sklep o objemu 480 hl piva ve zrání. Dále se dostavěly sklady a zprovoznila moderní stáčírna KEG sudů, poloaautomatická stáčírna skleněných lahví a zvýšila se kapacita ležení a kvašení, aby se z důvodu rostoucího výstavu nezhorsila kvalita piva. Všechny tyto změny se odrazily také v názvu firmy, a tak se z Minipivovaru Koníček stal Pivovar Koníček. Zároveň se z kategorie minipivovarů s ročním výstavem cca 10 tisíc hl ročně přesunul do kategorie malých průmyslových pivovarů. Věhlas piva z Pivovaru Koníček dokládá také fakt, že jeho piva se v tuto dobu čepovala ve více než stovce hostinců.

S rekonstrukcemi to však u Koníčků zdaleka neskončilo. V roce 2017 byl zřízen v nedalekém objektu bývalých jatek centrální zásobovací a distribuční sklad – Koníčkův dvůr. Otevřela se také prodejna Koňotéka s veškerým sortimentem piva. Byla sem přemístěna také původní varna a vznikl minipivovárka Koňovárka, ve kterém si pod dohledem sládků můžete uvařit vlastní pivo. V tomto minipivovárku se vyvíjí také nové typy pív.

Pár slov o svém pivovaru nám řekl majitel a jednatel pivovaru, pan Mojmír Velký

Můžete nám popsat zrod myšlenky vařit pivo?

Motivací byl plně funkční minipivovar v Dolním Sklenově, kde se pivo zdárně vaří od roku 2003, a také to, že moje maminka provozovala Hostinec U Koníčka již od roku 1999, kde by se pivo začalo prodávat. Odbyt byl zajištěn – teď už jen uvařit dobré pivo...

Odkud se vzal název Pivovar Koníček?

Je to jednoduché – podle Hostince U Koníčka, kde se pivo začalo vařit.

Jak se Vám podařilo expandovat pivo do výčepů v tak velké konkurenci věhlasnějších pivních jmen?

Nešlo to najednou a rychle, ale pomalými krůčky, kvalitou a vytrvalostí.

Jaké plány máte s pivovarem na příští roky?

Jak jsem již zmínil, máme nový pivovar, který je moc krásný a funkční, ale je zapotřebí ho udržovat v technologické kondici, což znamená denní péči o výrobu piva a hlavně funkční technologii výroby. Teď jsme zrovna dokončili přestavbu etiketovací linky na sklo a PET lahve, a čeká nás rekonstrukce ČOV a do budoucna bychom chtěli pořídit stáčecí linku na plechovky. Plánů je opravdu hodně, tak se určitě nudit nebudeme. Záleží hlavně na odbytu, aby-chom si tyto plány a vize mohli splnit. To nás zavazuje dělat pivo v té nejvyšší možné kvalitě tak, aby lidem chutnalo jako nyní!

Zásadním zlomem v budoucnosti výroby piva Koníček bylo rozhodnutí postavit nový pivovar na zelené louce, a to přímo v areálu Koníčkovy Dvora: 1. září 2021 byl položen základní kámen nového pivovaru. Do dvou let se pivovar podařilo postavit a rozjet výrobu piva v novém, přičemž došlo k uzavření starého provozu původního pivovaru, přesunu technologií do nového pivovaru a doplnění o část nového zařízení. Pivovar je připraven na výstav až 15 tisíc hl piva ročně. Součástí nového pivovaru je i návštěvnické centrum: přímo v pivovaru totiž vznikla pivnice Šalanda pro exkurze a pivní turisty.

V současnosti se pivo z Pivovaru Koníček čepuje a prodává na 150 místech, kromě České republiky také v Polsku, Německu a na Slovensku.

Zuzana Postředníková
ČÚ pro Moravskoslezský kraj

Šumava ve znamení Merkura

Na konci listopadu vyrazilo daňové oddělení ČÚ pro Plzeňský kraj stmelit kolektiv do rekreačního střediska Železná Ruda–Alžbětín. Akce, kterou zpočátku všichni brali jako recesi, se nakonec zúčastnilo sedm státních.

Sešli jsme se v pátek ráno na vlakovém nádraží a již ve vlaku jsme velmi živě začali debatovat o spotřební dani z piva. Po příjezdu do ubytování jsme si rozebrali pokoje, zanechali v nich zavazadla a vydali se prozkoumat krásy Šumavy. Pátečním cílem bylo Čertovo jezero, které nás přivítalo nádherně zasněženou a umrzlou krajinou a především liduprázdným tichem. Po návratu do ubytování nám kolegyně připravily výbornou večeři, po které jsme si zahráli společenské hry a opět rozšiřovali své znalosti v oblasti spotřebních daní.

Sobotní výprava byla zlatým hřebem celé akce. Hned od rána nám přálo počasí, takže jsme využili kromě zimního oblečení i sluneční brýle. Jakékoliv dozvuky pátečního posezení jsme vypotili již na začátku výšlapu. Na Můstek (1225 m. n. m.) jsme z vlakové stanice vystoupali přes čtyři sta výškových metrů. Odměnou nám bylo azurové nebe a krásné výhledy na všechny strany. Stejně scénérie nám nabídl i známější Pancíř.

Při nádherném výšlapu nám ani nevadilo, že jsme se vrátili až za tmy. Poté na většinu účastníků dopadla únava, a tak noční rokování bylo spíše v komornější atmosféře. Při nedělním návratu jsme si nemohli celou akci vynachválit a domluvili se, že je škoda čekat celý rok, a proto na další teambuilding vyrazíme znovu na jaře.

Jan Huleš
ČÚ pro Plzeňský kraj

Mezinárodní den celníků

Ve světě se slaví od 26. ledna roku 1982, jeho vznik však sahá až do roku 1953. V tento den proběhlo právě 26. ledna první zasedání Rady pro celní spolupráci v Bruselu. Celnické řemeslo má ovšem mnohem delší tradici. Jakou cestou se ubíralo v českých zemích i ve světě od nejstarších dob, než dospělo do dnešní podoby?

První zmínka o celnictví je spojena se starověkým Egyptem. Tam byla nalezena soška senátora, který pravděpodobně zastával funkci hraničního úředníka. O celnictví se zmiňuje i novozákonní evangelium podle Matouše, kde se můžeme dočíst o hostině Krista právě u tohoto muže.

První dochovaný celní řád pochází ze začátku 10. století a nazývá se Raffenstein-ský. Jeho text upravuje podmínky obchodování Slovanů s Byzantskou a Východofranskou říší.

Klíčovým místem pro mezinárodní obchod v českých zemích se stal Týn v centru Prahy (tzv. Ungelt), kde kupci předkládali své zboží k proclení a uhrazovali mýtné. Týn sloužil svému účelu od 12. století.

Během vrcholného středověku přicházely změny v placení cla v různých městech českých zemí: v Olomouci získali účastníci havelských trhů šestitýdenní osvobození od mýtních poplatků, Brňané byli zbaveni placení cla za jakékoli zboží na území Čech a Moravy. A díky Karlu IV. byli pražští kupci osvobozeni od všech cel, mýt a poplatků vybíraných na tržištích a ve městech Svaté říše římské.

Obrana hranic

V českých zemích hranice chránili portáši. Šlo o stohlavou skupinu Valachů, kteří byli najati k obraně hranice před nepřátelskými vpády, pašeráky a lupiči. Tento „bezpečnostní sbor“ vznikl roku 1638 a k jeho zrušení došlo v roce 1830.

Čtenáři si jistě vzpomenou na film Křákonos a lyžníci, kde mj. vystupuje skupina financů. Ve filmu je jejich posláním chytání „pašáky“, ve skutečnosti však finanční stráž (vzniklá roku 1843) měla kromě funkce odhalování pašovaného zboží a celních přešupků za úkol také stíhat zločince a dezertéry. Útvar Finanční stráž byl definitivně zrušen roku 1949.

Počátky moderního celnictví

Ke konci 17. století vznikla celní mapa Čech. Jejím autorem byl Jan Stich a zanesl do ní 250 celních a uheltních stanic, přidal i silnice, stezky a pohraniční stezky. V polovině 18. století byl pak sepsán Celní sazebník pro země Koruny české, zahrnující jednotný

tarif pro tento státní útvar a používaný až do počátku 20. století.

S rokem 1811 vzniká Hlavní celní úřad v Praze. Celnice v Ungeltu přestávala potřebám celního řízení stačit, a tak se celní úřad přesunul do Domu u Hybernů. Ve 20. letech 20. století pak vznikly celní úřady v Hradci Králové a Pardubicích a roku 1930 zahajuje svoji činnost zlínský celní úřad.

Na počátku 20. let je zaveden také nový stejnokroj pro československé celníky, typický svou kulatou čapkou a tmavě zelenou barvou.

Ke konci 20. let 20. století nabyt účinnosti první samostatný československý celní zákon – Martincův. Ve své době se jednalo o nejpro-

pracovanější a nejkomplexnější právní předpis v oblasti evropského celnictví.

Vývoj po 2. světové válce

Roku 1947 vzniká GATT (Všeobecná dohoda o clech a obchodu), dohoda upravující snížení cel a překážek mezinárodního obchodu. Mezi zakládající členy tohoto uskupení patřilo také Československo. GATT nahradila v polovině 90. let WTO (Světová obchodní organizace).

Šedesátá léta přinesla našemu celnictví vznik časopisu Clo-Douane a zřízení Ústřední celní školy – první školy pro profesní přípravu celníků. Roku 1992 se Československo připojilo k úmluvě CITES od roku 1993 ČR patří k Evropské celní unii.

Pro Mezinárodní den celníků byl klíčový rok 1950, neboť tehdy byla v Bruselu podepsána Úmluva o zřízení Rady pro celní spolupráci (CCC). První zasedání Rady však kvůli politickému rozdělení Evropy proběhlo až 26. ledna 1953, a jak zaznělo v úvodu, právě tento den byl ustanoven Mezinárodním dnem celníků. Od poloviny 90. let nese CCC název Světová celní organizace (WCO). Při příležitosti letošního Mezinárodního dne celníků WCO oznámila, že rok 2025 věnuje tématu „Celní správa plní svůj závazek k efektivitě, bezpečnosti a prosperitě.“

Markéta Fialová
odbor 20 GRČ

SLOVNÍČEK: celní dohled, celní kontroly, kynologie

Celní kontrola	Customs control / check / audit
Celní dohled	Customs supervision
Hlídka mobilního dohledu	Mobile supervision patrol
Namátková kontrola	Random control / check / inspection
Následná kontrola	Post clearance audit / control / check / inspection
Kontrola vozidla	Vehicle check
Zastavení vozidla z provozu	Stopping of a vehicle from traffic
Zájmové vozidlo	Vehicle of interest / selected vehicle
Značené služební vozidlo	Marked service car
Neznačené služební vozidlo	Unmarked service car
Donucovací prostředky	Coercive means
Odstavná plocha	Parking area
Kontrola zaměřená na porušování předpisů	Checks / controls aimed at infringements / violation of law
Kontrola dodržování práv duševního vlastnictví	Checking compliance with IPR (intellectual property rights)
Kontrola nelegální zaměstnanosti cizinců	Checking illegal employment of foreigners
Kontrola obchodu s chráněnými druhy živočichů a rostlin	Control of trade in protected species (CITES)
Kontrola placení mýtného	Checking toll payments / Toll payment control
Kontrola zavazadel na letišti	Luggage control at the airport
Kontrola tržnic	Control / Inspection of marketplaces
Kontrola vybraných výrobků	Excise goods controls
Mobilní velkokapacitní rentgen	Mobile high-capacity X-ray

Služební kynologie	Customs canine service
Výcvikové centrum služební kynologie	Customs Canine Training Center
Psovod	Dog handler
Služební pes	Service dog / sniffer dog
Služební pes na bankovky / tabák / alkohol / CITES / zbraně / OPL	banknotes / tobacco / spirits / CITES / weapons / drugs service dog (Service dog searching drugs... / Service dog for detection of drugs...)
Pes čuchá / hledá	The dog sniffs / searches
Pes značí aktivně škrábáním, kousáním, štěkáním	The dog marks actively by scratching, biting, barking
Pes značí pasivně	The dog marks passively
Kynologický chovný program	K-9 breeding programme
Ozbrojená hlídka	Armed patrol
Celník ve výkonu služby	Customs officer on duty
Slovní kontakt	Verbal contact
Zásah donucovacími prostředky	Intervention with coercive means
Střelná zbraň	Firearm
Opasek a pouzdro	Firearm belt and holster
Zásobník, střela	Magazine, bullet
Hlaveň	Barrel
Spoušť	Trigger
Ráže	Calibre

CVIČENÍ – PODSTATNÁ JMÉNA, TVOŘENÍ SLOV

(2) Fill in the table. Create nouns, verb and adjectives:

	NOUN	VERB	ADJECTIVE
1			acquisitive
2		conceive	
3			specific
4	participation		
5		individuate	
6		economize	
7			analytical
8		identify	
9	hypothesis		
10		edit	

(1) Form the plural form of the nouns listed below. Pay attention to the possible irregularity of the formation (beware – some nouns do not form plurals!):

SINGULAR	PLURAL	SINGULAR	PLURAL
book		sheep	
wish		knowledge	
bus		city	
baby		foot	
country		wife	
woman		information	
dictionary		pen	

(1) book – books; wish – wishes; bus – buses; baby – babies; country – countries; woman – women; foot – feet; wife – wives; city – cities; sheep – sheep; pen – pens; dictionary – dictionaries; knowledge – X; information – X.
(2) acquisition-acquire-acquisitive; concept-conceive-conceptual; specifics-specific; participation-participate-participative; individual-individuate-individual; economy-economize-economic; analysis-analyze-analytical; identify-identify-identifiable; hypothesis-hypothesize-hypothetical; editor-edit-editorial;

Key:

Střelecká soutěž pro zaměstnance celní správy

Dne 29. dubna 2025 se bude konat střelecká soutěž pořádaná útvarem Služební příprava Celní správy ČR. Akce proběhne v prostorech areálu Střediska služební přípravy Bochoř.

Soutěž je zaměřena na střelbu ze služební pistole a bude probíhat dle schválených podmínek a vyhodnocovacího systému na základě pravidel dynamické sportovní střelby.

Těšit se můžete na pečlivě sestavené disciplíny, které prověří vaši přesnost, rychlost i schopnost takticky uvažovat.

Podrobnější informace a přihlašovací formuláře budou rozeslány na jednotlivé celní úřady, případně je naleznete na stránkách útvaru nebo budou zaslány na vyžádání.

Kapacita soutěže je omezena na 50 účastníků, proto neváhejte s registrací.

Uzávěrka přihlášek je 15. března 2025.

Přihlášky a dotazy zasílejte na e-mailovou adresu sluzebni_priprava@celnisprava.gov.cz.

Těšíme se na vaši účast a věříme, že si z této akce odnesete nejen cenné zkušenosti, ale i nezapomenutelné zážitky.

